

TAKMIČENJE INDIVIDUALNIH POLJOPRIVREDNIH PROIZVOĐAČA ZA VISOKE PRINOSE U POLJOPRIVREDI 1988. GODINE

U 1988. kao i ranijih godina, takmičarske aktivnosti u postizanju visokih prinosa u poljoprivredi u našoj republici, održavaju se u organizaciji Zadružnog saveza Crne Gore.

Takmičenje se odvijalo prema utvrđenim kriterijumima, a u njemu su učestvovali zemljoradnici, poljoprivredni stručnjaci i zadružne i druge organizacije udruženog rada koje su ostvarile najzapaženije rezultate, u razvoju poljoprivredne proizvodnje i neposrednoj saradnji sa zemljoradnicima u cilju povećanja prinosa na njihovim gazdinstvima.

Prema podacima dobijenim od opštinskih komisija za takmičarske aktivnosti, takmičenje za postizanje visokih prinosa u poljoprivredi 1988. godine, organizovano je u petnaest opština u kojima je učestvovalo oko 850 zemljoradnika. Od ovog broja za republičke nagrade, od strane opštinskih odbora, predloženo je 80 poljoprivrednih proizvođača, od kojih 36 u biljnoj i 44 u stočarskoj proizvodnji. Pored ovih, za republičke nagrade predloženi su četiri poljoprivredna stručnjaka i tri organizacije zemljoradnika koji su postigli najbolju saradnju sa poljoprivrednim proizvođačima.

Republička komisija za takmičarske aktivnosti na sjednici od 5. aprila 1989. svestrano je razmotrila podatke o postignutim rezultatima za svakog takmičara pojedinačno, nakon čega je donijela Odluku, da se za postignute izuzetne rezultate prvom nagradom nagradi deset poljoprivrednih proizvođača, jedan poljoprivredni stručnjak i jedna zadružna organizacija, a drugom nagradom sedamnaest poljoprivrednih proizvođača.

Prvom nagradom su nagrađeni:

1. *Božović Ljubo*, iz Bobova — Pljevlja, u proizvodnji jagnječeg mesa,
2. *Sundić Milan*, iz Mjoljeg Polja — Nikšić, u proizvodnji pšenice,

3. *Malović R. Budimir*, iz Dubrovska — Šavnik, u proizvodnji jagnječeg mesa,
4. *Pucurića Selmo*, iz Zimnice — Bijelo Polje, u proizvodnji jagnječeg mesa,
5. *Popović V. Čedo*, iz Rakića Kuća — Titograd, u proizvodnji jagnječeg mesa,
6. *Miranović Đorđije*, iz Polja — Bar, u proizvodnji južnog voća — mandarina,
7. *Štilet Milan*, iz Lješevića — Kotor, u proizvodnji mlijeka,
8. *Jokanović Božo*, iz Podgore — Plužine, u proizvodnji jagnječeg mesa,
9. *Đurišić Risto*, iz Police — Ivangrad, u proizvodnji sjeniškog sira,
10. *Obradović Slobodan*, iz Nadgore — Žabljak, u proizvodnji jagnječeg mesa,
11. *Babović Mićun*, diplomirani inženjer poljoprivrede, direktor RO »Agropolimlje« — Ivangrad,
12. OOUR »*Agro-Ulcinj*«, koja posluje u sastavu HTO »Montenegroturist« — Budva.

Drugom nagradom su nagrađeni:

1. *Pantović Milko*, iz Bukovice — Pljevlja, u proizvodnji sijena na vještačkim livadama,
2. *Perović Milivoje*, iz Gornjeg Lipova — Kolašin, u proizvodnji jagnječeg mesa,
3. *Rasulović Cana Huho*, iz Ulcinja, u proizvodnji povrća,
4. *Vukićević Darinka*, iz Straševine — Nikšić, u proizvodnji mlijeka,
5. *Milović Miloš*, iz Velimlja — Nikšić, u proizvodnji jagnječeg mesa,
6. *Kršikapa Mirka Mičko*, iz Bara — Šavnik, u proizvodnji jagnječeg mesa,
7. *Anđelić Vuk*, iz Kićave — Bijelo Polje, u proizvodnji sijena na vještačkim livadama,
8. *Camaj Lj. Nikola*, iz Sukurića — Titograd, u proizvodnji povrća,
9. *Racković Ilija*, iz Beri — Titograd, u proizvodnji jarećeg mesa,

10. *Cenović Mehmed*, iz Teana, Krajina — Bar, u proizvodnji jagnječeg mesa,
11. *Vukotić B. Veljko*, iz Čeva — Cetinje, u proizvodnji mlijeka,
12. *Bojat Savo*, iz Bajata — Plužine, u proizvodnji jagnječeg mesa,
13. *Šoškić Aleksandar*, iz Ulotine — Ivangrad, u proizvodnji krompira,
14. *Dulović Radomir*, iz Donje Ržanice — Ivangrad, u proizvodnji šljive požegače,
15. *Andelić Tomislav*, iz Suvodola — Žabljak, u proizvodnji jagnječeg mesa,
16. *Đurićanin Đuro*, iz Brezojevica — Plav, u proizvodnji jagnječeg mesa,
17. *Kujević Ziko*, iz Baletića — Rožaje, u proizvodnji jagnječeg mesa.

Po donošenju Odluke o rekorderima u poljoprivrednoj proizvodnji u Crnoj Gori za 1988, Komisija je razmatrala moguće kandidate za savezna priznanja rekorderima u poljoprivrednoj proizvodnji, nakon čega je odlučila da se za priznanja na saveznom nivou predlože:

1. *Miranović Đorđije*, poljoprivredni proizvođač iz Polja, opština Bar, rođen 1935, završio Srednju poljoprivrednu školu u Baru 1954, stalno zaposlen u RO »Primorka« — Bar, u proizvodnji južnog voća — mandarina.

Pored redovnih poslova i zadataka na radnom mjestu, imenovani u slobodnom vremenu bavi se i poljoprivrednom proizvodnjom na svom gazdinstvu.

Ovaj uzorni robni poljoprivredni proizvođač posjeduje jedan hektar obradive površine. Zasad od 500 stabala citrusa nalazi se na površini od pola hektara, na kome je zasađeno 450 stabala mandarina i 50 stabala pomorandži.

U 1988. ostvario je slijedeću proizvodnju:

— na 200 stabala mandarina sorte »Ovari« starih 13 godina postignut je prinos od 18.000 kg ili 90 kg po jednom stablu;

— na 200 stabala mandarina sorte »Kavano-vase« starih pet godina postignut je prinos od 6.000 kg ili 30 kg po jednom stablu;

— na 50 stabala pomorandži starih 20 godina postignut je prinos od 3.000 kg ili 60 kg po jednom stablu.

2. *Popović V. Čedo*, poljoprivredni proizvođač iz sela Rakića Kuće, opština Titograd, rođen 1965, kooperant RO »Kooperacija«

— SOUR-a Agrokombinat »13. jul« Titograd, u proizvodnji jagnječeg mesa.

Ovaj vrsni poljoprivredni proizvođač raspolaže sa farmom od 143 ovaca, koje uzgaja pod stručnom kontrolom radnika Poljoprivrednog instituta, odnosno Zavoda za stočarstvo — Titograd. Osnovno stado farme potiče od dvije rase ovaca: Bardoka 60 grla, niska mala produktivna i jako izdržljiva na elementarne nepogode i Pivska pramenka 80 grla koja je ukrštena sa ovnovima Virtemberške rase FI generacije koji su dobijeni sa RS »Pišće« — Plužine.

U 1988. ovaj proizvođač je sa farme odgojio 167 jagnjadi.

Sto komada jagnjadi, poslije intenzivnog tova, sa starošću od pet i po mjeseci imala su prosječnu živu težinu od 43,6 kg.

3. *Babović R. Mićun*, diplomirani inženjer poljoprivrede — direktor OOUR »Polimljeprodukt« — RO »Agropolimlje« — Ivangrad. Rođen 1939. u Ivangradu, završio poljoprivredni fakultet 1963. u Zemunu. Nakon završetka školovanja, svoj dugogodišnji rad u poljoprivredi započeo je u Zemljoradničkoj zadruzi »Budimlja« kod Ivangrada do 1970. Od 1970. do 1976. radio je u PKB — Grocka kao rukovodilac jedinice u Baleču.

Od 1976. ponovo se vraća u Ivangrad, radi u Savjetodavnoj službi Skupštine opštine, na unapređenju poljoprivredne proizvodnje na individualnom sektoru, a zatim kao načelnik Odjeljenja za poljoprivredu i šumarstvo. Od 1985. radi u RO »Agropolimlje« kao direktor OOUR-a »Polimljeprodukt«.

U toku svog dosadašnjeg rada, posebno kao savjetodavac u Opštini, svojim zalaganjem i odnosom prema poljoprivrednim proizvođačima doprinio je razvoju i unapređivanju poljoprivrede individualnog sektora i procesa samoupravnog organizovanja i udruživanja zemljoradnika i razvoja sela uopšte. Ovu aktivnost je nastavio u RO »Agropolimlje«, koja kao nosilac razvoja ima značajnu ulogu u razvoju poljoprivrede i sela na području ivangradske opštine.

4. Za postignute izuzetne rezultate na planu unapređivanja i razvoja poljoprivrede na individualnom sektoru a posebno odnosom prema udruženim zemljoradnicima za najbolju poljoprivrednu organizaciju u Crnoj Gori proglašena je OOUR »Agroulcinj« iz Ulcinja, koja posluje u sastavu HTO »Montenegroturist« — Budva.

Osnovna djelatnost OOUR-a je poljoprivredna proizvodnja. Poslovnu 1988. godinu završila je sa pozitivnim finansijskim rezultatom. Posluje, saraduje i povezuje individualni i društveni sektor poljoprivrede. Tu aktivnost ostvaruje u tri pravca: u pružanju stručnih uputstava preko stručne službe za razvoj i unapređivanje poljoprivrede, preko davanja kredita i putem udruživanja i povezivanja na samoupravnim osnovama. Na samoupravnim osnovama

udruženo je 370 individualnih poljoprivrednih proizvođača, dok povremenu saradnju ostvaruje oko 1.000 zemljoradnika.

Ovim poljoprivrednim proizvođačima — rekorderima, poljoprivrednom stručnjaku i OOUR »Agroulcinj«, savezna priznanja uručiće se na XIV saboru jugoslovenskih rekordera u poljoprivrednoj proizvodnji, koji će se održati od 1. do 2. jula 1989. u Gornjoj Radgoni — Slovenija.

Na kraju Komisija je konstatovala:

Dosadašnje aktivnosti na organizovanju i sprovođenju takmičenja u postizanju visokih prinosa na gazdinstvima individualnih zemljoradnika, dale su značajne rezultate. Pored postignutih takmičarskih rezultata, izvršeno je bliže sagledavanje potencijala i značaja individualnog sektora u ukupnoj društvenoj reprodukciji, kao i mogućnosti njegovog daljeg razvoja i unapređivanja.

Takmičenja za visoke prinose, kao i ostala takmičenja u poljoprivredi treba da budu trajnijeg karaktera, koja treba da obuhvate što veći broj zemljoradnika i svih drugih subjekata u organizacijama udruženog rada, mjesnim zajednicama, opštinama i Republici, koji imaju zadatak da rade na planu unapređivanja poljoprivrede na individualnim posjedima zemljoradnika i na selu.

Sagledavajući dosadašnja iskustva na planu takmičarskih aktivnosti, proizilazi da takmičenja nijesu masovna i u onoj mjeri koja bi bila zadovoljavajuća, te da se aktivnosti oko obavještanja zemljoradnika, njihovog prijavljivanja za takmičenje i praćenje njihovog takmičenja ne sprovodi na zadovoljavajući način.

Posljedica toga je da se za takmičenje prijavljuje mali broj zemljoradnika, iako je njihovo interesovanje za takmičenje veoma veliko, da se redovno ne prati na organizovan način proizvodnja zemljoradnika koja se uzima u obzir prilikom takmičenja, te da se zemljoradnicima — takmičarima ne pruža potrebna pomoć od strane stručnih službi, koja im je neophodna.

Pored toga, u nekim opštinama takmičenja uopšte nema ili se malo što radi na njegovoj popularizaciji. Takvo stanje je posljedica neshvatanja, nedovoljne podrške u organizacijama udruženog rada, selu, mjesnoj zajednici i opštini.

S obzirom na rečeno, proizilazi za neophodno da se takmičenjima pokloni više pažnje, da se poštuju utvrđeni kriterijumi po kojima se organizuju i sprovode takmičenja, te da se svi subjekti, počev od mjesne zajednice, organizacija udruženog rada, opštine, pa do Republike, maksimalno angažuju na omasovljavanje i kvalitet takmičenja i pružanje potrebne pomoći zainteresovanim zemljoradnicima u tim aktivnostima.

Dipl. ing. Vukota Gvozdenović